

ปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนศาลามีชัยตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

Factors affecting to success of development in Salameechai Community,
Naimueng Subdistrict, Mueng District, Nakhon Si Thammarat Province.

ศวัชวงศ์ รัสมะโน, ชีรุฒิ ยุติธรรม, ดร.ชัยวุฒิ ตริกตรอง ที่ปรึกษา
รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต สถาบันรัชต์ภาคย์

ABSTRACT

The objective of this research for studying factors affecting to success of development , comparing factors affecting to success of development ,and recommended studying factors affecting to success of development in Salameechai Community Naimueng Subdistrict , Mueng District , Nakhon – Si –Thammarat Province considered in each section found that: (1) Education section found that all men and women , all ages, all education levels , Buddhists , and Muslims .The research founded the opinion of the sample group of a whole resulted in high scale. (2) Public health system section found that the opinion of sample group of a whole resulted in high scale , the opinion of the higher degree found that resulted in highest scale. (3) Social welfare section found that the opinion of the sample group of a whole resulted in highest scale. (4) interpersonal relationship section found that the opinion of the sample group of a whole resulted in high scale.

Keywords: education, public health system, social welfare, interpersonal relationship

บทคัดย่อ

จากการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนศาลามีชัยตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนศาลามีชัย ศึกษาผลเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนศาลามีชัย และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนศาลามีชัย ตำบลในเมืองอำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช ผล การศึกษาในด้านต่างๆ พบว่า (1) ด้านการศึกษา เพศชาย และเพศหญิงทุกกลุ่มอายุ ทุกกลุ่มการศึกษาและผู้ ที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (2) ด้านสาธารณสุข อยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ด้านสวัสดิการ

สงครามะห์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (4) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การศึกษา, สาธารณสุข, สวัสดิการสงครามะห์, การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

บทนำ

การพัฒนาชุมชนเป็นการมุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในแต่ละชุมชนโดยให้เกิดการพัฒนาในทุกๆด้านไปพร้อมกัน ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมืองการปกครองและระบบโครงสร้างพื้นฐานให้เกิดขึ้น ซึ่งการพัฒนาชุมชนนั้น มีกระบวนการขั้นตอนในการดำเนินการทั้งนี้การพัฒนาชุมชนตั้งอยู่บนพื้นฐานของบริบทของแต่ละชุมชนที่มีความแตกต่างกัน เช่น สภาพภูมิประเทศ วัฒนธรรม ความเชื่อ จึงส่งผลให้การพัฒนาที่มีความแตกต่างกันในแต่ละชุมชน ในการที่เราพัฒนาชุมชนให้ประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องทำให้ชุมชนนั้นเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน จะต้องพัฒนาจากระดับรากฐาน เพื่อความมั่นคงและในการพัฒนาชุมชนเพื่อที่จะให้ชุมชนกลายเป็นชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืนได้นั้น เราจำเป็นต้องพัฒนาชุมชนโดยอาศัยสินทรัพย์ชุมชนเป็นฐาน โดยเริ่มจากการมองว่า มนุษย์ทุกคนมีพรสวรรค์อยู่ในตัวไม่อย่างใดอย่างหนึ่งและมีคุณค่าต่อผู้อื่นด้วย ในชุมชนที่เข้มแข็งมีความตระหนักถึงคุณค่าของศักยภาพเหล่านั้น จะสามารถนำศักยภาพและคุณค่าของสิ่งนั้นนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ในขณะที่ชุมชนอ่อนแอ ไม่ตระหนักว่าคนในชุมชนมีคุณค่า จึงสูญเสียโอกาสอย่างมหาศาล ดังนั้นความเข้มแข็งของชุมชนจะเกิดขึ้นได้ถ้ามีคนจำนวนมากในชุมชนที่

อุทิศตนเพื่อชุมชนเป็นสุข การพัฒนาชุมชนที่อาศัยสินทรัพย์ของชุมชนเป็นรากฐานเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงของชุมชนอย่างยั่งยืนและมีความหมายมาจากภายในชุมชนเองเสมอ ถ้าชุมชนอ่อนแอ ไม่ตระหนักว่าคนในชุมชนมีคุณค่า จึงสูญเสียโอกาสอย่างมหาศาล ดังนั้นความเข้มแข็งของชุมชนจะเกิดขึ้นได้ถ้ามีคนจำนวนมากในชุมชนที่อุทิศตนเพื่อชุมชนเป็นสุข การพัฒนาชุมชนที่อาศัยสินทรัพย์ของชุมชนเป็นรากฐานเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงของชุมชนอย่างยั่งยืนและมีความหมาย มาจากภายในชุมชนเองเสมอ ผู้เชี่ยวชาญก็มีใครที่ไหน หากแต่เป็นสมาชิกของที่นี่ร่วมกันจุดประกายขึ้นมา โดยเน้นที่ขุมพลังและความสามารถของชุมชนมากกว่าปัญหาและความขาดแคลนของชุมชน จะต้องมองโลกในแง่ดีมองที่ตัวสมาชิกแต่ละคนว่ามีความสามารถและพรสวรรค์และใช้ความสามารถที่มีอย่างมีคุณค่าแล้วสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างความสามารถของแต่ละคน สมาคม องค์กร และเครือข่าย ต้องเปลี่ยนความคิดแนวทางการพัฒนาชุมชนจากแบบดั้งเดิมที่คิดและทำจากบนลงล่าง ริเริ่มจากภายนอกสู่ภายใน ใช้ความอ่อนแอเป็นฐาน คิดว่าคนในใช้การไม่ได้ต้องพึ่งภายนอกให้เปลี่ยนแนวทางการพัฒนา โดยคิดและทำจากล่างสู่บน ใช้ความเข้มแข็งเป็นฐาน คิดว่าคนในชุมชนมีสติปัญญา ความสามารถ งานสำเร็จโดยสมาชิกใน

ชุมชน ต้องเริ่มจากฐาน คือ ลินทรัพย์ชุมชน ชุมพลังชุมชนต้องมองอย่างจริงจังว่าคืออะไร อยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร มีเท่าไร จะเอามาอย่างไร เพราะในชุมชนจะมีทุนชุมชน ซึ่งก็จะมีต้นทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางธรรมชาติ ทุนทางสังคม ทุนมนุษย์ ทุนสิ่งปลูกสร้าง ทุนด้านการเมือง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เรียกร่วมกันเป็นทุนชุมชน จะมีอยู่ในชุมชนขึ้นอยู่กับชุมชนนั้นๆจะมองเห็นและค้นหาออกมาอย่างน้อยแค่ไหน ซึ่งหากแต่การพัฒนาที่เกิดขึ้นเป็นการพัฒนาที่มองข้ามทุนชุมชนจึงส่งผลให้เกิดปัญหาอันเนื่องมาจากมองข้ามหรือค้นหาทุนที่มีอยู่ในชุมชน

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนศาลามีชัยตำบลในเมืองอำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช ครังนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารสำหรับเป็นแนวทางในการวางกรอบแนวคิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ทฤษฎีเกี่ยวกับความสำเร็จ

ทฤษฎีความสำเร็จ (Achievement Needs ZnAch) เมคเคลแลนด (McClelland,1953) มีความเชื่อว่า มนุษย์เรามุ่ง จะกระทำ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ให้สำเร็จลุล่วงไป เมคเคลแลนด ได้สร้างแบบทดสอบเพื่อแยกประเภทของมนุษย์ ออกเป็น พวกที่มีความต้องการความสำเร็จสูงต่ำ เรียกว่า Thematic Appreciation Test (TAT) TAT แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จของชุมชน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Critical Success Factor.CSFs) คือ กิจกรรมหรือปัจจัยที่สำคัญซึ่งทำให้ได้เปรียบเทียบในการแข่งขันบรรลุผลสำเร็จ โดย

เป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นผลมาจากความพึงพอใจของลูกค้าและส่งเสริมการทำงานขององค์กร

การจำแนกปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญ (Identify Critical Success Factor) (ประสงศ์ประณีต พลกรัง.2543) การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีการกำหนดงานซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จผู้บริหารการปฏิบัติการจะถามคำว่า “งานอะไรที่ต้องการทำให้ดีสำหรับการทำให้กลยุทธ์การปฏิบัติการประสบความสำเร็จ” มีปัจจัยอะไรที่จะเกิดความล้มเหลวสูงสุด และ

สิ่งใดที่จะต้องเพิ่มเข้ามาในข้อผูกพันทางการบริหาร การเงิน เทคโนโลยี และทรัพยากรมนุษย์หรือกิจกรรมอะไรที่ช่วยให้หน้าที่การบริหารการปฏิบัติการมีข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน

ปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จ (Laudon & Laudon, 2002, pp. 307-308) คือการสัมภาษณ์ผู้บริหารแล้วนำมาวิเคราะห์เป็นกลยุทธ์ของบริษัทวิธีการที่สำคัญคือการสัมภาษณ์ผู้บริหารซึ่งจะชี้ถึงเป้าหมายละเหตุผลที่สำคัญของปัจจัยสู่ความสำเร็จ

ข้อดีของปัจจัยสู่ความสำเร็จ

- 1) สะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงได้ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารในช่วงเวลาที่แตกต่างกันจะมีการเปลี่ยนแปลง
- 2) สะท้อนให้เห็นถึงวิธีที่องค์กรให้กำไรสูงสุดและนำไปสู่ความสำเร็จ
- 3) จะได้ข้อมูลปริมาณน้อยและสั้นกว่าการสัมภาษณ์พนักงานทุกคน ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลสะดวกและง่าย

ระเบียบวิธีวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนศาลามีชัย ตำบลในเมืองอำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 200 คน ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ถึงปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนศาลามีชัยตำบลในเมืองอำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยได้กำหนดเครื่องมือการศึกษาออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแทนสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และศาสนา ต่างกัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนศาลามีชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยกำหนดระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	เท่ากับ 5 คะแนน
มาก	เท่ากับ 4 คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
น้อย	เท่ากับ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนศาลามีชัยตำบลในเมืองอำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนศาลามีชัย ตำบลในเมืองอำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 200 คน

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัย ในรูปของตาราง โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบของการพรรณนาข้อมูลประกอบตาราง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนศาลามีชัย ตำบลในเมืองอำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราชโดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในด้านต่างๆ ดังนี้

- ด้านการศึกษา
- ด้านสาธารณสุข
- ด้านสวัสดิการสงเคราะห์
- ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน

ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

จากตารางที่ 1 มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนศาลามีชัย ตำบลในเมืองอำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสวัสดิการสงเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมาคือด้านการเมตตา กรุณา ($\bar{X} = 3.99$) ส่วนด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.71$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 1 Descriptive Statistic

ปัจจัยที่มีความสำเร็จ	(\bar{x})	SD.
ด้านการศึกษา	3.71	0.516
ด้านสารณสุข	3.94	0.497
ด้านสวัสดิการสงเคราะห์	4.53	0.492
ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3.99	0.480

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนชนชาลามีชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านต่างๆ พบว่า

1. ด้านการศึกษา พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนชาลามีชัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและศาสนา พบว่า เพศชายและเพศหญิง ทุกกลุ่มอายุ ทุกกลุ่มการศึกษาและผู้ที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. ด้านสาธารณสุข พบว่าประชาชน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนชาลามีชัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและศาสนา พบว่า เพศชายและเพศหญิง ทุกกลุ่มอายุ กลุ่มการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรี และผู้ที่นับถือศาสนาพุทธและผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ด้านสวัสดิการสงเคราะห์ พบว่าประชาชน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนโดยรวมในระดับมากเมื่อพิจารณาตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและศาสนา พบว่าเพศชายและเพศหญิงทุกกลุ่มอายุ ทุกกลุ่มศึกษาและผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลามความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน พบว่ามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการพัฒนาอายุ ระดับการศึกษาและศาสนา พบว่าเพศชายและเพศหญิงทุกกลุ่มอายุ ทุกกลุ่มศึกษาและผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลามความเห็นอยู่ในระดับมาก

เอกสารอ้างอิง

กนกพร นิยมพลี. (2555). รูปแบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมเครื่องจักสาน กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครราชสีมา. คุยฎีนิพนธ์ปรัชญาคุยฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อม, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร-ศาสตร์.

- กฤษณภักดิ์ บุญยัษเฐียร. (2548). การออกแบบระบบสารสนเทศแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- กานดา เต๊ะชั้นหมาก. (2552). กระบวนการเรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาการทอผ้าไหมของผู้ทรงภูมิปัญญาไทพวนบ้านหินปักอำเภอบ้านหมี่จังหวัดลพบุรี. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- โกวิท พวงงาม. (2553). รายงานการวิจัย การสังเคราะห์และถอดบทเรียนนวัตกรรมท้องถิ่นและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ต้นแบบการบริหารจัดการภารกิจที่ถ่ายโอน). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง.
- ชวน เพชรแก้ว. (2547). การยกระดับและการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในสถานการณ์ปัจจุบัน. สารภาษาไทย, 2(3): (มกราคม-มีนาคม): 14-23.
- ประสงค์ ประณีตพลกรัง. (2543). การบริหารการผลิตและปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2548). นวัตกรรมสร้างสรรค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พระศักดิ์ กิตติญาโณ (นาคเนตร). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุเทพ เชาวลิต. (2556). การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- Chapman, A. (1995–2012). *Ethical Work and Life Learning*. Retrieved date April 17, 2012, from <http://www.businessballs.com/pestanalysisfreetemplate.htm>.
- Martin, R. A. & Olson, C. (2005). *The Collection of Palm-leaf Manuscripts at Northern Illinois University Libraries*. Retrieved April 3, 2013, from H.W. Wilson.
- McClelland, D. C., Atkinson, J. W., Clark, R.A., and Lowell, E.L. (1953). *The Achievement Motive*. NY: Appleton-Century-Crofts.
- Laudon, Kenneth C., and Laudon, Jane P. (2002). *Success Factors*. New York: Prentice Hall.